

Перфільєва Майя Володимирівна, аспірант
Уманський державний педагогічний університет
ім. Павла Тичини

ОСВІТА ЯК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОСТІ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Неповносправність є одним з найважливіших явищ і проблем соціального світу. Гостро постає питання подолання нерівностей у сфері освіти, яке прирікає мільйони людей з психофізичними відхиленнями на існування в обмежених умовах. Більшість людей, що отримали інвалідність не досягають того рівня освіти, достатнього для успішної професійної діяльності.

Рівні можливості в отриманні освіти є важливими складовими реалізації принципів незалежного життя людей з обмеженими можливостями. В найбільш розвинутих країнах всього світу приділяється велика увага проблемі забезпечення доступу інвалідів до загальної та професійної освіти.

Велика кількість світових фондів, центрів, громадських об'єднань та організацій працюють над різноманітними програмами та проектами щодо отримання різного ступеня освіти людьми з певними відхиленнями.

Так, в статті 32 Конвенції ООН вказано, що програми розвитку повинні охоплювати інвалідів і бути доступними для них. Це передбачає зміну уявлень в суспільстві з питань розвитку, так як проблема інвалідності є однією з ключових проблем, що повинні розглядатися при створенні усіх програм, а не в якості окремої теми.

Сьогодні в світі існує декілька методик навчання інвалідів:

Інтегроване навчання – навчання інвалідів в звичайних закладах нарівні з іншими, здоровими учнями. Позитивним є можливість соціальної та психологічної реабілітації інвалідів через спілкування з однолітками і участь в «звичайному житті», негативним – ризик виникнення і розвиток комплексів, технічна складність налагодження навчального процесу для інвалідів, що мають досить виражені порушення зору та слуху, з затримкою розвитку.

Роздільне навчання – пропонується навчання інвалідів в спеціальних закладах – інтернатах. Позитивним є можливість максимально враховувати специфіку захворювання і здібності інваліда при організації навчального процесу. Негативним – складна адаптація інвалідів в суспільство, розвиток страху спілкування.

Додаткове навчання - пропонує організацію семінарів з професійного навчання, тренінгів та курсів на базі незалежних об'єднань інвалідів. Позитивними сторонами є висока ефективність професійної освіти і можливість навчати як дорослих, так і дітей, а також налаштовувати учбовий процес під можливості інвалідів. Негативні сторони – необхідність закупавання дорогого обладнання, що потребує додаткових фінансових засобів [1. с. 3].

Найбільшу ефективність демонструють освітні програми що використовують комп'ютерні технології у рамках додаткового навчання інвалідів. В силу економічних причин подібні проекти з'явилися в найбільш розвинутих країнах – США, Західній Європі та в Японії. Поступово, за рахунок підтримки міжнародних організацій, стали все більше поширюватися і в інших країнах.

Таким чином, люди з певними вадами не завжди мають можливість отримати не лише вищу, а й навіть середню освіту. Це є проблемою не лише країн пострадянського простору, а й цивілізованого Заходу. Але там цю проблему розуміють і намагаються виправити, адже відомо, що від ізоляції – фізичної та соціальної – страждає й саме суспільство. Отже, лише країна, яка забезпечить адекватний вимогам часу розвиток освіти й науки, може сподіватися на належне місце у світовому співтоваристві.

Література:

1. Национальная программа развития. Исследование международного опыта в обучении инвалидов с использованием компьютерных технологий. – Т.: – 2005, 11 с.